

“Младите од руралните средини за интеграција на Македонија во ЕУ”

Донатор:

Европска Унија (EuropeAid/138660/ID/ACT/MK)

Партнери во проектот:

Информации за контакт:

**ЦНВП – Подружница во Република
Македонија,**

ул. “Мирка Гинова” бр.13, 1000 Скопје;
Тел: 02 3217 322;
email: saso.petrovski@cnvp-eu.org

**Мрежа за рурален развој на
Република Македонија,**

ул. “Коста Веселинов” бр. 3а,
1000 Скопје;
Tel: 02 3075 506;
email: info@ruralnet.mk
www.ruralnet.mk
FB: www.facebook.com/
RuralDevelopmentNetwork

А 2.2

Европски образовни програми

На 29 Јануари и 05 Февруари 2019 година во Штип и Струмица беа одржани работилници за програмите за образование на ЕУ, како дел од активноста А.2.2 од проектот “Младите од руралните средини за интеграција на Македонија во ЕУ”. Целните корисници беа невладини организации, ученици од средните училишта и универзитети, како и наставници и професори од Источниот и Југоисточниот регион на Македонија. Огромните можности на ЕУ програмата ЕРАЗМУС+ беа детално образложени од страна на презентерите од Националната агенција за мобилност и образовни програми на ЕУ. Тие ја презентираа програмата вклучувајќи модули за академско образование, средно образование, стручно образование, мобилност (размена на студенти), обуки за наставници, како и проекти за иновативна пракса, младински дијалог итн.

Исто така беа објаснети методите за аплицирање и начините за покривање на трошоците за учество и одговорени сите прашања од страна на многубројните учесници (над 200) на двата настани. По првиот дел од настанот, учесници кои ги искористиле придобивките од програмата ЕРАЗМУС дадоа кратки презентации за нивните искуства, резултатите и одржливоста на ефектите од програмите. Настанот беше организиран со помош на локалната организација „Младински клуб“ од Штип и „ЦЕЛОР“ од Радовиш.

06.03.2019

A.4.1.

Работилница за вмрежување на младите од источен и југоисточен плански регион

На 06 Март, 2019 година во хотел Сириус се одржа работилница за претставници од невладини организации од источниот и југоисточниот регион со цел дефинирање на заеднички проблеми и предлози за решенија кои се од важност за младите луѓе. Во текот на имплементирање на проектот се потврди потребата од вмрежено делување на младите односно на младинските и другите постоечки невладини организации во насока на нивно вклучување во напорите за интегрирање на Македонија во ЕУ и воопшто во општеството. За таа цел на оваа работилница беа презентирани целите и активностите на постоечките чадор организации на национално ниво и тоа на Националниот Младински Совет на Македонија (НМСМ) и коалицијата на младински организации СЕГА кои претставуваат национални платформи на младински организации посветени на лобирање за потребни промени во легислативата, и на поддршка на младинскиот активизам, пристап до информации и учество на младите, како и Сојузот за Младинска Работа (СРМ) кој има за цел регулирање и стандардизација на младинската работа, поддршка на младински работници и подигнување на јавната свест за значењето на младинската работа. Исто така, на учесниците на работилницата им беа презентирани критериумите за полноправно и придружно членство во овие мрежи и придобивките од тоа.

Покрај мрежите на национално ниво, на наставот беа промовирани и канцеларии од регионална важност за младите и тоа „Младинскиот клуб Штип“ кој работи во областите на здравствени и социјални прашања, развој на волонтерство и младински активизам, култура и уметност, како и регионалната канцеларија во Штип на „Граѓанскиот Ресурсен Центар“ кој постои за градење на капацитетите и финансиска и институционална поддршка на малите невладини организации.

Работилницата резултираше во потпишување на заеднички предложена и прифатена декларација за вмрежување односно креирање на регионална платформа за заедничко делување со обврска да ги следат, идентификуваат и преточуваат потребите на младите во координирана акција за постигнување максимални ефекти. За почеток беше краирана листа со препораки од сите присутни организации која ќе биде доставена до различни чинители во источниот и југоисточниот регион.

06.03.2019

A.5.1

Активности за младински активизам во заедницата

На 06. Март 2019 во Струмица се одржа акцијата „Со младинска зелена акција до поздрава животна средина“ како дел од проектот „Младите од руралните средини за интеграција на Македонија во ЕУ“. Активноста ја спроведе здружението Хорти Еко од Струмица во соработка со средношколците од училиштето „Димитар Влахов“. Зелената акција се состоеше во садење зимзелени и листопадни дрвца во училишниот двор и ученичкиот дом. Целта на акцијата беше озеленување и оплеменување на јавните површини но и испраќање порака до своите соучениците и млади за унапредување на животната средина. „Ваквото, наменско и планирано засадување на дрвца има повеќекратни ефекти и далекусежни благодети, не само за озеленување на дворовите на училиштето и ученичкиот дом, туку и за едукација и поттикнување на еко-свеста кај младите“ истакна професорот Томе Тимов. Идејата е учениците сами да се грижат за дрвцата кои ќе ги засадат и со тоа да стекнуваат навики за зачувување на средината во која што тие живеат и делуваат преку реплицирање на слични идеи и еко практики. Беа засадени вкупно 36 дрвца. Со оваа акција младите ги поттикнаа сите чинители во општината па и граѓаните за реплицирање и имплементирање на идејата со цел воспоставување оддржливост.

<https://www.youtube.com/watch?v=6ffQjXaD5yo>

16.03.2019

A.5.1

Активности за младински активизам во заедницата

На 16. Март 2019 невладината организација „Меџик & Лоџик Маркетинг“ и учениците од земјоделската струка при средното училиште „Димитар Влахов“ од Струмица со помош на проектот „Младите од руралните средини за интеграција на Македонија во ЕУ“ подигнаа пластеници на училишната економија на овој центар како дел од акцијата „Преку практични вештини до кадри со висок квалитет!“. На овој начин учениците се запознаа со практични вештини и нови технолошки алатки кај растителното производство. Преку практичната настава младите можат да бидат подобро подготвени за развој на сопствен бизнис по школувањето. Професорите од училиштето веруваат дека младите во земјава имаат теоретски знаења но низ образовниот процес недостасуваат практични вештини. Вакви активности придонесуваат до засилена соработка на младите со бизнис-секторот во Струмичкиот регион во областа на земјоделството и руралната економија со што тие ќе бидат по конкурентни на пазарот на трудот. Вештините кои ќе ги акумулираат со праксата, ќе ги направат учениците на СОУУД „Димитар Влахов“, од Струмица поприлагодливи и подготвени за пазарот на трудот.

<https://www.facebook.com/RuralYouthEU/videos/384428275444895/?t=7>

20-25.03.2019

A.5.1

Активности за младински активизам во заедницата

На 20, 22 и 25.03.2019 како дел од проектната активност за поттикнување на младински активизам, здружението на граѓани „Армонија“ од Винаца организира фудбалски и пинг понг турнир во Винаца. Организаторот регистрира 16 екипи во турнирот за фудсал и 8 натпреварувачи во турнирот за пинг понг. Натпреварите предизвикаа голема заинтересираност, а се одржуваа во спортската сала на „СОУ Ванчо Прке“ пред публика од 200 - 250 младинци од Винаца и околината. Освен набавката на спортските реквизити и коктелот кои беа покриени со средства од проектот „Младите од руралните средини за интеграција на Македонија во ЕУ“ финансиран од ЕУ, за време на организирањето на настаните младите од здружението Армонија како и учениците покажаа голем младински активизам и волонтеризам во иницијатива за обезбедување на дополнителни средства за награди, простор, озвучување и промоција на турнирот. Активноста допринесе за социјална вклученост, подигнување на спортскиот дух и зголемување на мотивацијата кај младите.

<https://www.youtube.com/watch?v=veRhBdz6DsE>

22.03.2019

A.5.1

Активности за младински активизам во заедницата (Био ѓубриво)

На 22 Март, 2019 година, центарот за локален развој од Радовиш ЦЕЛОР заедно со учениците на СОУ Коста Сусинов воведоа систем за компостирање и производство на сопствено био ѓубриво во рамките на училиштето. Активноста е дел од проектот „Младите од руралните средини за интеграција на Македонија во ЕУ“ финансиран од ЕУ, а спроведуван од CNVP Македонија и Мрежата за рурален развој на РМ. Преку оваа активност се набавија соодветни алатки и инструменти за работа кои би го помогнале образовниот процес и практична едукација на учениците за начините на постапување, намалување на органскиот отпад и заштита на животната средина. Тоа се едноставни мерки со кои може да се дојде до корисни решенија за редуцирање на отпадот и добивање на продукти од отпадот во форма на био-ѓубриво кое може да се користи за сопствени потреби при одгледувањето на растенија и нивното аранжирање и во училишниот двор. Иницијативата за компострање во училиштето произлезе од група на ученици од т.н. „студиски круг“ кој се формираше во рамките на СОУ Коста Сусинов со помош на здружението ЦЕЛОР и под менторство на професорот по биологија кои ќе го следат целиот процес на компостирањето. Ваквата пилот активност ќе даде позитивен пример во подигањето на јавната свест за правилното управување со отпадот и заштитата на животната средина и вклучување на младите во креативни иницијативи за решавање на проблемите во заедниците.

<https://www.youtube.com/watch?v=OuCd3-0navc>

A.4.2.

Промоција на платформата за младите од руралните средини од источниот и југоисточниот плански регион

На 16 и 23 Април, 2019 година во општинските сали на Штип и Струмица се оддржаа работилници за промоција на регионалната платформа за младински прашања односно на Декларацијата за вмрежување и соработка која беше потпишана од 13 невладини организации со цел да се следат, идентификуваат и преточуваат потребите на младите од источна и југоисточна Македонија во координирани акции со што би се подобрила соработката на невладините организации со општините и другите локални чинители. Платформата е отворена за сите НВО, а претстои процес на дефинирање на најповолна форма за заедничко делување.

На настаните за промоција на регионалната платформата активно учествуваа невладините организации кои беа добитници на донациите за иницирање на акции за младински активизам, кои ги претставија своите организации како и кратките видео прилози поврзани со спроведување на иницијативите за младински активизам и тоа:

- Компостирање на биоотпад во СОУ Коста Сусинов во Радовиш спроведено од ЦЕЛОР - Радовиш;
- Подигнување на пластеници за градинарско производство спроведено од Хорти Еко - Струмица;
- Озеленување на јавен простор преку засадување на дрвја во Струмица спроведено од Меџик & Лоџик Маркетинг - Струмица;
- Организација на младински турнир во фудбал и пинг понг во Винаца спроведено од Извидничкиот Одред Армонија - Винаца;

Во текот на спроведување на проектот, во голем број на активности од страна на младите учесници беа идентификувани голем број на предлози поврзани со подобрување на животот на младите од руралните средини. Преку соодветна презентација предлозите им беа претставени на учесниците, по што се отвори дискусија за дополнителни потреби и препораки до институциите на власта и невладините организации. Исто така, на настанот беше презентиран и националниот рурален парламент како уште една опција за вмрежување и подигање на гласот на жителите, вклучително и младите од руралните краеве и нивно влијание на политиките за развој.

Препораки креирани од млади од руралните средини во источна и југоисточна Македонија

Во тек на спроведување на проектот беа собрани и обработени над 200 препораки од младите од средните училишта и од граѓанските организации кон повеќе релевантни за нив институции како што се владата, општините, Агенцијата за млади и спорт, Министерството за образование и наука, граѓанските организации, Агенцијата за вработување и училиштата.

За повеќе информации

<http://ruralnet.mk/mr-publications/preporaki-kreirani-od-mladi-od-ruralnite-sredini-vo-istocna-i-jugoistocna-makedonija/>

Инфографик за резултатите од проектот

За текот на проектот, резултатите од активностите, научените лекции како и сумираните препораки беше изработен краток инфографик со основни податоци.

Види инфографик

<http://ruralnet.mk/wp-content/uploads/2019/05/Infografik.pdf>

A.5.3.

Гласот на младите од рурална Македонија

На 29 Мај, 2019 година во хотел Континентал во Скопје се одржа и последниот интерактивен настан од проектот на кој учествуваа младинците кои беа дел од обуката за обучувачи на почеток на проектот, сите организации кои имаа некаква улога во спроведување на проектот, наставници од средни училишта, младински организации и претставници од општини и јавни организации.

На настанот беа презентирани сите активности на проектот и научените лекции од истите. Исто така, учесниците беа запознати и со препораките од младите од двата региона кои произлегоа од сите активности. Посебно внимание беше посветено на промоција на Прирачникот за младински активизам кој е изготвен од Антонио Даниловски. Прирачникот е производ на проектот и претставува вистински водич за да помогне на модераторите, обучувачите и експертите кои работат на младински активизам, да дизајнираат и реализираат програми за млади луѓе кои се заинтересирани да направат промена во својата општина, град, па и држава.

Настанот беше збогатен со претставници од партнерите во проектот од мрежите за рурален развој на Србија и Хрватска кои презентираа примери за спроведени проекти за млади и акции за младински активизам за застапување и лобирање во својот крај преку што го анимирале локалното население, а кое се соочува со исти или слични проблеми со населението во двата целни региони во Македонија.

Претставникот од партнерот на проектот „Младински Клуб – Штип“ Драгана Мирковиќ, ја елаборира одржливоста на проектот преку платформата создадена со потпишување на декларацијата за соработка на организациите од источниот и југоисточниот регион, по што се отвори дискусија за насочување на младите и за истрајноста во застапувањето на нивните интереси. На крајот, од проектниот менаџер Сашо Петровски беа доделени благодарници за учество и несебичен придонес во спроведување на проектот на организациите ЦЕЛОР од Радовиш, Младински Клуб од Штип, Хорти Еко од Струмица, Националната Агенција за мобилност и образование, како и на најмладиот активист и учесник во проектот Слободанчо Ѓорѓиев од Винаца.

Настанот беше модериран од Биљана Василевска-Трајковска, претставник на Националниот младински совет на Македонија.

Овој проект е финансиран од Европската Унија

Оваа публикација е изработена со помош на Европската унија. Содржината на оваа публикација е одговорност на CNVP Фондацијата и на ниеден начин не ги отсликува ставовите на Европската унија.